

MIHOLJDANSKI SUSRET ZAJEDNICE S BISKUPOM RATKOM, U ZAGREBU 2017. g.

Naša je Zajednica proslavila svoj blagdan nebeskog zaštitnika sv. Mihovila Arkandela s biskupom Ratkom u Zagrebu na Jordanovcu. Naši česti domaćini, a okupljamo se već dvadeset i sedmi (27.) put u dvadeset i šest (26) godina, bili su upravo Isusovci na Fratrovcu i Jordanovcu u Zagrebu. I ovom prigodom su nam, posredovanjem našega duhovnika, patra Nikole Stankovića, „iznajmili“ crkvu za sv. Misu, dvoranu Filozofskog fakulteta i religijskih znanosti sa svečanu akademiju u čast biskupa Ratka i promociju knjiga, a atrij fakulteta za druženje i domjenak.

Slike se nalaze na: <http://bit.ly/2ICSY8C>

Sveta Misa

Program smo započeli sv. Misom koju je predslavio biskup Ratko Perić, mostarsko-duvanjski ordinarij i trebinjsko-mrkanski apostolski upravitelj u koncelebraciji s don Antom Luburićem, biskupovim kancelarom, patrom Nikolom Stankovićem, duhovnikom Zajednice, don Tihomirom Šutalom, čestim domaćinom naših susreta, patrom Blaženkom Nikolićem, župnikom župe Jordanovac uz asistenciju don Bože Šutala, trajnog đakona, hrvatskog branitelja i časnika, i člana Nadzornog odbora Zajednice. Pod sv. Misom su ministrirali i predvodili pjevanje sedmorica hercegovačkih bogoslova koji studiraju na spomenutom fakultetu. Na sv. Misu se okupio veliki broj članova i prijatelja Zajednice.

Na početku sv. Mise župnik, pater Blaženko, je pozdravio biskupa Ratka i sve prisutne i iskazao veliku radost što je imao priliku biti domaćin tako uglednom gostu i njegovim prijateljima.

Biskup i misnici su molili za sve žive iseljenike iz Trebinjsko-mrkanske biskupije i dijela župa koje pripadaju Mostarsko-duvanjskoj biskupiji; Nevesinje, Jablanica, Konjic, Bijelo Polje – Potoci i Buna – Blagaj kao i za sve pokojne članove Zajednice Hrvata istočne Hercegovine. U sv. Misi biskup se spomenuo pok. Marka Mišića, preminulog pjevača crkvenoga zbora iz župe Rotimlja u Trebinjsko-mrkanskoj biskupiji koje smo očekivali u višenamjenskom zajedničkom druženju, koji je dan prije umro što je spriječilo rotimskog župnika don Damjana Raguža i njegov župni zbor da dođu u Zagreb.

Biskup Ratko je održao propovijed o Deset Božjih zapovijedi s ciljem da podsjeti sve iseljenike iz svojih biskupija na obvezu i potrebu življenja po Božjim zapovijedima gdje god se nalazili. Svoju je propovijed započeo evanđeljem u kojem smo slušali o susretu učitelja Isusa Krista s učenikom Natanaelom, „pravim, nepatvorenim i neiskvarenim Izraelcem“.

Biskup je u propovijedi posebno naglasio potrebu našega dobrog i urednog odnosa s Bogom u trima prvim zapovijedima; Boga priznati, prihvatiti, poštivati i ljubiti iznad svega, poštivati njegove nedjelje i blagdane, redovito ići na svetu Misu i odmarati se u te dane kao što se i sam, po opisu sv. Pisma, odmarao.

U nastavku propovijedi Biskup je rekao: *Isus je rekao: "tko mene prizna pred ljudima i ja ću njega priznati pred Gospodinom". Kaže ovaj "Pa kakvi su to ljudi". Jesu li to uopće ljudi koji me tako nagone, koji me natjeraju da ja moram reći da ne vjerujem a ja vjerujem. Nije na te Isus mislio. Isus je mislio i rekao "tko mene prizna pred ljudima na ovome svijetu, tko mene prizna u obitelji svojoj, u župi svojoj, u narodu svome, u državi na čitavom globusu, tko mene prizna tako da opslužuje moje zapovijedi, toga se ja neću zastidjeti, toga ću ja prihvatiti pred Ocem svojim nebeskim". Ako to ne prizna, prizna zapovijedi Božje ljubavi. Da Bog postoji, prvo da Bog postoji koji je iznad nas koji nas je stvorio, koji nama ravna i pred kojega ćemo doći na smrt. Tri temeljne točke: stvorio, prati nas i otkupio nas je i bit ćemo suđeni. Ovu treću najslabije sebi posvješćujemo. Mnogi baš to niječu i kažu NEMA. E bome IMA. Jer to je naša najčvršća vjera, najčvršće priznanje, mi vjerujemo da će Isus po ovlaštenju Očevu nas suditi prema djelima našim. Kako smo se na ovome svijetu ponašali? Tako. Vrlo bogat izbor. Drugo: Boga ne grditi, ne psovati, ne vrijeđati. Kao što nikome od nas nije drago da netko pljune, da mu netko nešto lane, da ga vrijeđa, da ga udari. Kako može biti drago Bogu da ga vrijeđaš, da izgovaraš stvari koje nikomu ne pristoje. Ne izusti imena Božjega uzalud. Poštuj njegov dan. Samo je jedan Njegov dan koji On traži da ga poštuješ. Ne djelja. I zove se ne djelovati. Nedjelja. Pa čak i ne*

čitav dan, nego u tom danu jedan sat, pa nek bude sat i pol. Da dođeš u crkvu d se Bogu pokloniš, da mu zahvališ, da se pokaješ, da se ispovjediš, da se pričestiš, da pratiš šta pročita svećenik s oltara, da čuješ i koju pametnu. Poštuj Njegov dan kad ti On želi nešto reći i poručiti. Imaj vremena za Boga. Imaj vremena za Boga. Kad imaš 168 sati preko tjedna dan – noć radi, radi, radi. Daj u jedan ne djeluj. Ne djelju poštuj. Tko poštuje nedjelju koji je poštuje s ove Božje strane, ove Misne strane njega samo vjera potiče da ode na Misu. I ako treba na ispovijed i na pričest je to.

Poštuj svoje roditelje. Oni su ti prvi iza Boga. Prvi. Sve su ti dali. Od začeca preko rođenja, preko odgoja, preko školovanja. Ma sve su ti dali, ne samo do 18-te nego i nakon 18-te. Poštuj roditelje, bili živi bili mrtvi. To je Božje. Čak i kod ove zapovijedi Bog je rekao i jednu nakanu. Iza svih drugih zapovijedi nema nakane. Nego ne laži, ne kradi, ne bludniči, ne psuj, poštuj, imaš samo jedno. Jedna riječ. A ovdje je dao pravilo: Poštuj svoje roditelje da dugo živiš i da ti bude dobro i na Zemlji. I na Zemlji. A ne samo na Nebu, gdje ti je zagarantirano da ako ih poštuješ On će tebe priznati pred Ocem svojim nebeskim. Poštuj roditelje, velim i pokojne. Sjeti ih se, ne sada samo o Sisvetima, o Dušnom danu, o njihovu spomendanu, sjeti ih se svaki put kad si na Misi. Svaki put kad si na Misi želi u tu svetu Misu uključiti svoje pokojne roditelje, svoje pokojne dobročinitelje, učitelje, poglavare, sve koje ste susretali u svojem životu, koji su bili moji suradnici, suputnici kroz moj život.

Ne ubij. Ni jezikom, ni nožem, pištoljem, mačem. Ne ubij. Nisi ti vlasnik tuđega života, ma ni svog, ma ni svoga tijela. A još manje duše. Nisi ti vlasnik, ti imaš samo to na upravu. Dušak. Jedan mali dušak, ništa. Poštuj drugoga. Ne ubij. Pa onda ne ubij samo život nego ne ubij ni jezikom ne diži glasa pokraj drugoga . Poštuj tijelo i svoje i tuđe. Poštuj brak i svoj i tuđi. Poštuj obitelj i svoju i tuđu. Vidiš li kako ovaj svijet izvrće? Sve ovo što govorim ovako što je Božje svijet samo izvrće, samo izvrće. Ne poštuje se život. Čim začme, udri. Šezdeset milijuna pobačaja godišnje, što se može registrirati. Koliko je neregistriranih? Šezdeset milijuna! Uvode eutanaziju, za stare osobe, za hendikepirane, za bolesne, za nemoćne. Uvode za djecu do 12-te godine. U Nizozemskoj, Belgiji, Njemačkoj do 12-te godine kad je hendikepiran, nemoćan, kad najviše treba i ćaćine i mamine ljubavi i pažnje, možeš ga ubiti. Pa i jest tako. Ako ga možeš ubiti u majčinoj utrobi zašto ga ne bi mogao i sad ubiti? Pa svejedno je. Pa dijete je čovjek i u majčinoj utrobi i sada. Zašto bi bila razlika? Kažu da nas ima sedam milijardi. Sedam milijardi ljudi na svijetu. Osma. I ovi koji vode to, koji planiraju to kažu: "Strašno nas je previše! Strašno nas je previše! Sve moramo poduzeti da to suzbijemo, da ne bude sedam milijardi!" A stručnjaci Japanci, ekonomisti i stratezi kažu da je Zemlja toliko bogata, tolikih resursa svega i svačega ima u sebi, u moru, u šumi, u zraku da može izdržati, hraniti i prehraniti dvjestapedesetdevet milijardi ljudi. Dvjestapedesetdevet milijardi. Kako ti je Bog to dao, kakvu Zemlju! Koliko nas se god narađa ima još koliko god hoćeš. Ali, znati rasporediti, znati raditi, znati i to zašto ti je dao pamet. Sada je ovima dao pamet da oni misle da treba izvrnuti Božji zakon. Ostavit ćemo mogućnost seksualne razularenosti, raskalašenosti, muško s muškom, žensko sa ženskim, da se ne rađaju a neka samo griješe. Da se ne rađaju a da samo griješe.

Ne sagriješ bludno. To je Božji zakon. Mi smo ga našli, nismo ga izmislili. To je Božji zakon Ne čini preljub. Ne idi tuđoj osobi. Točno to je u naravi tvojoj. Ljubav štiti sve to, kuća ti štiti to, obitelj, djeca ti štite to. To je nešto što je u naravi svakog od nas. Hajmo izvrnuti narav pa hajmo zaustaviti to rađanje. Zaustaviti! Hajdemo sa sedam spustiti na tri. Pa ćemo sad u sve države uvesti neka ima evo ovako zlo. Neka se troši samo neka se ne rađa. Samo neka se ne rađa. A ubij što više možeš. Zakoni. Po izglasanom zakonu, parlamentarnom zakonu. I to ide sve gore i gore. To sve gore i gore ide. Tko mene prizna pred ljudima po Božjim zapovijedima, ne po parlamentarnim ja ću njega priznati pred Ocem svojim nebeskim. Ovo je Božji zakon. Ovo je Božji zakon. a kad ti kršiš Božji zakon pa on te već na ovome svijetu stigne. On te već i na ovome svijetu stigne. A kamoli ne na drugom gdje ne možeš nikako pobjeći, ni ti ni ja. Tamo je da suda, dan kada će se vidjeti sve što je tko činio i što nije činio.

Ne kradi. Zapovijed. Božji zahtjev je usađen u mene, u srce, u ruke, u oči. Ne kradi. Ne što me ne vidi policija, što me ne vidi vlast, što me ne vidi ne zna tko - sud, što se bojim da će me staviti tamo na stranicu, da će me raznijeti po tim novinama, ma ne to, nego meni moja savjest, moj glas, moje poštenje kaže NE KRADI. Tko krade taj ne prizna Mene. To znači priznati i ne priznati. Tko ne krade Mene prizna. Pa ne znam ja za Te. Znaš. Ako znaš NE KRADI i za Me znaš. Tko ne krade taj za Me zna. Znat će. O sudnjem danu kad ću ga ja pohvaliti i reći ti si poštovao svoju savjest, ti si bio pošten, ti si ruke i prste sebi privukao. A mogao si. I ukrasti i opljačkati i staviti čarape na glavu. Sve si ti to mogao ali nisi, jer si želio biti pošten. Jednako i u Stocu i u Trebinju i Nevesinju i u Neumu i u Zagrebu i u Australiji i u Americi, gdje si da si. Ti kažeš, ovo je Božja, Ja želim slušati Božju. Ovo me čini čovjekom.

Ne laži. Ne petljaj. Ne suči. Kako ti je krivo kad ti ona mala u prvom razredu, u drugom razredu, u trećem razredu, kad ti laže. Vidiš da laže. Pa kako si tako otpala od mene a tako lažeš. Ali nauči je. Nauči je da je to vrednota da ne laže. Da je nećeš odmah izmlatiti, izdegenečiti je nego da ćeš je poučiti fino: Tako se kćer, tako se sine ne radi. Ako budemo svi tako lagali nećemo se moći sporazumjeti. Ti kažeš da si bio u školi a nisi bio u školi. Ti kažeš da si dobro odgovorila Hrvatski a nisi dobro odgovorila Hrvatski. Evo kažu mi djeca školska da si propala. Kako lažeš! Tko istinu govori, tko istinu čini, tko se za istinu bori, kaže Isus "taj je moj". Taj je moj i ja ću njega priznati pred Ocem. Taj Mene prizna. Jer Isus je rekao: "Ja sam istina". Ja sam istina, put i život. Kad ti govoriš istinu ti si Isusov. Ništa drugo. Evo zašto je prekrasna ta riječ gdje je Isus rekao, i ona se odnosi na svakoga. Nije da samo mene pogađa. Jednako tebe pogađa i mene, i onoga maloga, i onoga staroga, i onoga bolesnoga i onoga zdravoga. Jednako pogađa. Jer smo svi pod tim zakonom. I zato se Isus raduje, kao Sin Božji, kao Sudac naš, raduje se. Koda je njemu stalo do toga da te osudi, da te upropasti, da te u pakao utjera. Samo mu to nije stalo. Kako se on raduje kad vidi dijete pošteno, dijete čvrsto, dijete ne krade. Kako za dijete, kako za mladića tako za djevojku, kako za oca tako za majku. I kako je žalostan i tužan kad je sve suprotno, kad kaže ja tebe ne priznajem, ja ne znam tko si ti. Ti ne govoriš moje riječi, ti se ne držiš mojih zapovijedi, ti nisi od moga Zakona, za tebe je Istina laž, za tebe je imovina krađa, za

tebe je poštenje ubij, za tebe je dobro djelo siluj. Vidiš da je sve izvrnuto. Sve izvrnuto. Sve si ovo ti čuo u obiteljskoj kući gdje si da si rođen. Sve se ovo prenosilo s koljena na koljeno pa je palo na tebe. I sad gdje se god ti nalaziš, kako to u tebi zvuči, kako ti to osjećaš u sebi strahovitu navalu unutrašnju da to preneseš drugome. Svome sinu, kćeri, sinovima i kćerima. Kaže Isus: "Ako budeš tako radio, i u Zagrebu i u Stocu i u Washingtonu, i u južnoj Africi, i u južnoj Americi i u južnoj Australiji i u južnoj Aziji, ako taku budeš govorio ma gdje bio, zaista nije bitno gdje si, ti si Božji. Tebe se Isus neće postidjeti. Ni mene ni tebe. Nego će reći: Dođi blagoslovljeni Oca mogega. Obdržavao si moje zapovijedi prema bližnjemu, prema Bogu, od prve do desete- obdržavao". I na ovome svijetu zaista nismo ni za što drugo nego da Boga upoznamo, ljubimo, i takvi da budemo.

Na kraju sv. Mise biskupu Ratku je biranim riječima, uvjerljivo i oduševljeno zahvalio pater Nikola Stanković, i na dolasku u našu Zajednicu kao i na dolasku u ovu „našu isusovačku zajednicu i župu“. Zahvalio je i ocima isusovcima, posebno župniku patru Blaženku, na srdačnoj dobrodošlici i iskrenoj radosti u „susretu s biskupom Ratkom i njegovim zemljacima“.

Svečana akademija

Poslije svete Mise okupili smo se u velikoj–svečanoj dvorani Filozofskog fakulteta i religijskih znanosti kod isusovaca na Jordanovcu gdje smo predstavili pet knjiga izašlih ove godine u župama naših hercegovačkih biskupija.

Na početku svečane akademije biskupa Ratka, pridošle goste i brojne članove Zajednice biranim je riječima pozdravio predsjednik Zajednice gosp. Ivan Šutalo. Među gostima je prvo pozdravio biskupa Ratka, čestitao mu na njegovu srebrenom jubileju biskupstva i zahvalio mu na dolasku i upućenoj pastirskoj riječi svome puku u članstvu Zajednice Hrvata istočne Hercegovine. Potom je pozdravio saborske zastupnike koji u Saboru RH zastupaju Hrvate izvan Republike Hrvatske gdina Željka Raguža i generala Željka Glasnovića, a zatim i ostale generale gdina Marinka Krešića, naše gore list i Ljubu Ćesića-Rojša. Pozdravio je i zahvalio se i doc. dr. sc. Marinku Mariću, uredniku i moderatora predstavljanja pet knjiga prezentiranih na ovoj

svečanosti. Pozdravio je i dr. sc. Oliveru Majić, rođ. Jurković s Brštanice iz župe Hrasno, koja danas obnaša dužnost zamjenice gradonačelnika grada Zagreba i koja je došla kao njegova izaslanica. Potom je pozdravio gđu Žanu Ćorić, iz Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske koja skrbi i za naš narod u Hercegovini. Potom je predsjednik zahvalio ocima isusovcima i prisutnom prodekanu Fakulteta prof. dr. sc. Ivanu Šestaku, a također i prof. dr. sc. patru Nikoli Stankoviću, duhovniku naše Zajednice. Posebne pozdrave je uputio dobročinitelju Zajednice gđinu Miši Matiću koji je uvijek na usluzi i nesebično pomaže rad Zajednice. Pozdravio je i druge drage goste, a također i sve članove Zajednice i zahvalio im na velikom odzivu i dolasku što je „u prvom redu posljedica Biskupova dolaska k nama“.

U nastavku je ispričao nedolazak rotimskog župnika don Damjana Raguža i njegova crkvenog zbora radi iznenadne smrti pok. Marka Mišića, koji je bio član zbora, pastoralni vijećnik i „desna ruka“ župniku u svim pastoralnim poslovima. Sprovod pok Marku bio je upravo u vrijeme ove naše sv. Mise na Jordanovcu.

Predsjednik je dao riječ zamjenici gradonačelnika, gđi Majić – Jurković, koja je prenijela gradonačelnikove pozdrave koji je spriječen doći „jer ima goste iz Mainza“, s kojima je i sama mogla biti, ali je žustro i iskreno rekla; „Vi ste moj Mainz i ja nisam mogla biti nigdje drugdje nego ovdje s vama!“ Bila je uvjerljiva, dojmljiva i radosna.

Potom je predsjednik predao riječ članu Zajednice Šimunu Pavloviću, biskupovu mještaninu iz Rotimlje, koji je progovorio o Biskupovih 25 godina biskupstva i 48 godina misništva povezujući njegov pastoralni i pastirski rad uz njegovo biskupsko geslo; „Kroz mnoge nam je nevolje ući u Kraljevstvo Božje.“ (Dj 14,22). Za svoje se obraćanje Biskupu i svima prisutnima poslužio i riječima pok. don Petra Vuletića - „Šjora“ koji je, u svojoj pjesmi „I Biskupu bez spomena“ na početku Domovinskog rata kada je bila uništena mostarska katedrala i biskupski dvor potpuno izgorio do temelja što se poklapalo s Biskupovim preuzimanjem obiju biskupija, napisao i ovo: /mnogi su molili ponovo čuti taj tekst/

„U podrumu mrtve katedrale

Dvije svijeće plačljivo se pale

Rano jutros doznala je raja

Da će biti nekakva „predaja“

Biskup Pave odlazi „u miru“

A štap daje mladom Ratomiru

Kad je negdje na po mise bilo

Svakome je oko zasuzilo

Kad mikrofon Žaniću se dade

On ovako besjediti stade:

„Čuješ mene mlađan Ratomire

Niti mi se živi nit umire

Molio sam svetog Oca papu

Neka tebi sad 'ustakne kapu'

Pa ti skupljaj raspršeno stado

Ja ne mogu iako bih rado

Na srcu mi prevelika tuga

Nije meni putovanja duga

Nakon duga i teška raspeća

Svakom smrtna upali se svijeća

Sad me Crkva 'mirom' obdaruje:

U Kaštelim tugu tugovati

Gdje no me je i rodila mati

Sada istom pravo Joba shvaćam

'Gol se rodih gol se i povraćam“

Novi pastir riječ prihvatio

I na štapu Pavi zahvalio:

„Hvala tebi dični predhodniče

Naše Crkve pravi mučeniče

Prognana Ti biskupija cijela

A dušman ti spalio 'sva' djela

Beskućnik si osto bez ognjišta

Pa sad nemaš ostavit mi „ništa'....“

.....

„Dragi Pave sad podigni jedra

Mirovina nek ti bude vedra

Da mi crne prebrodimo dane

I da svima sloboda nam svane

Iza ovog žalobnoga petka

Opet ćemo početi ispočetka

Dok je šaka poštenih seljaka

I dok vjera u srcu im žari

Dizat će se crkve i oltari

I tvoja će uskrsnuti djela

Procvjetat će Herceg Bosna cijela“.

Govoreći o „nevoljama mnogim“ spomenuo je ratno izbjeglištvo našega naroda u Hercegovini te još bolnije današnje iseljavanje u tuđinu. Potom o porušenim, uništenim i zapaljenim crkvama, kapelama, župnim kućama i pastoralnim centrima, o obnavljanju pod njegovim pastirskim vodstvom svih porušenih crkvenih objekata, o teškim uvjetima života, neiskrenom ekumenizmu kao i međuvjerskom i političkom dijalogu. Spomenuo je izdavanje brojnih biskupovih knjiga (39) i poticanju drugih da sami pišu i izdaju knjige. Osvrnuo se na Biskupov specifičan izbor i obradu tema, o punom sedmogodišnjem vođenju duhovnih vježbi i četrnaest (14) knjiga koje su plod Biskupovih duhovnih vježbi.

Do Velike Gospe ove godine, zajedno sa svojim misnicima, posebno s don Antom Luburićem koji kao „buldožer“ sve rješava i gradi, obnovio je i ponovo izgradio sve opustošene, opljačkane, oštećene, srušene i izgorjele crkvene objekte. Zadnja crkva koja je ponovo izgrađena i potpuno uređena je crkva Velike Gospe u Nevesinju koju je biskup na svetkovinu Velike Gospe blagoslovio i posvetio oltar. Tajna je biskupova bogatog pastirskog rada snažna vjera, silan rad i velika ljubav prema Kristovu Križu i ljubavi i prihvatanju svojih životnih i svakodnevnih križevima i patnjama.

Predavanje biskupa Ratka Perića i promocija knjiga

Moderator doc. dr. sc. Marinko Marić

Potom je govorio biskup Ratko o petorici biskupa iz naših hercegovačkih biskupija. „Dragi Bog je blagoslovio naše patnje i patnje našega naroda u 20. stoljeću“ i dao da je Sveta Stolica prepoznala petoricu misnika, trojicu iz Mostarske i dvojicu iz Trebinjske biskupije da su dostojni biskupske službe i rasporedila ih po Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, a jednoga poslala u Afriku da rječima i primjerom svjedoče Kristovo evanđelje.

Iz Mostarske su biskupije mons. Želimir Puljić, rodom iz župe Blagaj – Buna koji je od profesora na Bogosloviji u Sarajevu pa preko prefekta i rektora Bogoslovije do dubrovačkog biskupa, pa zadarskog nadbiskupa dogurao do predsjednika Hrvatske biskupske konferencije, sada u drugom petogodišnjem mandatu. Jedna uzorna i briljantna uzlazna karijera bez ikakvih „padova“.

Drugi je mons. Tomo Vukšić, sada biskup–vojni ordinarij u BiH. „Moj student i suradnik, a sada i podpredsjednik Biskupske konferencije BiH.“

Treći je mons. Dražen Kutleša, biskup porečko–pulski. Bio je moj tajnik, u Rimu je doktorirao crkveno pravo i nekom zgodom: „iz Rima su tražili jednoga svećenika za službu u Kongregaciji za biskupe i ja im poslao don Dražena, a oni nam iz Rima vratili biskupa“. U kratkom vremenu je vrlo tiho i mirno riješio sve kauze koje su se medijski bile silno „raspirile“. Danas se niti o ijednoj ništa ne govori, a bile su neko vrijeme u vrhu zanimanja brojnih, Crkvi i nama biskupima, nesklonih medija.

Četvrti je mons. Petar Rajič, nadbiskup i papin nuncij u Angoli, Svetom Tomi i Principu nakon što je već imao nekoliko službi u raznim nuncijaturama. Bio je jedno vrijeme kao nadbiskup i prvi suradnik svetom papi Ivanu Pavlu II.

„O petom biskupu vam je nešto govorio Šimo“.

Zahvalni smo dragom Bogu nad svim tim velikim darovima u našim biskupima, a i na svim našim velikim nevoljama.

Potom je govorio o tri knjige nastale ovoga ljeta:

Prva je bila Zbornik o stotoj godišnjici župe Rotimlja „BIOS 1917. – 2017.“ na kojem je su radili brojni suradnici, a cijeli je projekt vodio doc. dr. Marinko Marić i rotimski župnik don Damjan Raguž. U knjizi ćete pronaći dobrih tekstova brojnih suradnika koje je Marinko izabrao. Njemu posebno zahvaljujem na velikom radu i predanosti u istraživanju i pisanju o brojnim temama iz našeg rodnog zavičaja. Danas ispravljamo brojne povijesne zablude koje su nam drugi nametali

i politikom sprječavali da ih možemo ispravljati. Evo, što nam znači sloboda i samostalnost, možemo i sami istraživati i utvrđivati istinu o svom jeziku, kulturi, vjeri, povijesti, važnim događajima i ratovima, posljedicama i raznim drugim vrlo važnim stvarima. Sam je Marinko za jedno izdanje monografije o župi Stjepan Krst izabrao čak 40-tak suradnika sa akademskim zvanjima i diplomama iz te male i zabačene župe koja je nažalost danas ostala skoro potpuno prazna i „oslobođena“ od Hrvata–katolika.

Druga je knjiga „Katolička Crkva u nevesinju i Gornjoj Hercegovini“ koju su pripremili don Ante Luburić, nevesinjski župnik i kancelar obiju biskupija i Anton Šarac, prof. povijesti u Mostaru i suradnik Biskupije. Na 673 stranice objavljeni su dokumenti nastali od osnivanja župe Nevesinje godine 1899. do Jubilejske 2000. godine. Ostalo je dosta dokumenata i za još jedno izdanje. U knjizi su objavljeni dokumenti o samoj župi, njezinim župnicima, župljanima po prezimenima, biskupima ordinarijima, administraturama u Čajniču i Foči i filijalama u Ulogu, na Morinama i u Gacku. Sve su crkve i kapele bile uništene, opljačkane i zapaljene, a nevesinjskoj su crkvi bili iskopani i temelji i zajedno sa svim obložnim kamenom odvezeni zbačeni, u 30-tak km od grada, u nekakvu jametinu. Ostala je netaknuta crkva u Ulogu, kažu da su je „od četnika sačuvali pravoslavni mještani“ koji su već okusili prokletstvo rušenja tuđih svetišta i svetinja. Don Antan je obnovio sve crkve, na Veliku smo Gospu blagoslovili crkvu u Nevesinju i posvetili novi oltar, a vrijedan dar, ikonu Bogorodice s djetetom Isusom, je poklonio dekan pravoslavne bogoslovije u Foči, koji se sprijateljio s don Antom, i sliku smo uredno postavili na zidove nevesinjske crkve. Recenziju vrlo vrijednoj knjizi dao je zagrebački kanonik dr. sc. Stjepan Kožul. Knjiga je vrijedna i imate što pročitati.

Treća je knjiga biskupa Ratka Perića, „Sjeti me se kada u raj dođeš“, koju su priredili biskupovi suradnici don Ante Luburić i don Željko Majić, o 25.-godišnjici biskupstva, predstavljena u Mostaru na uočnicu svetkovine Svetoga Križa ove godine. „Bio sam protiv, ali mi je sada drago što su je priredili“. Na slicu su trojica razapetih „zločinaca“ po ljudskim presudama i sudištima toga vremena. Kao da i je i danas potpuno isto vrijeme. Jedan od njih je potpuno nevin, ali ga je ljudska zloća osudila na najsramotniju smrt na križu. I desni i lijevi razbojnik su svjesni svojih zločina međutim i oni se razlikuju. Onaj desni je upro sve snage da se približi Isusu i zamoli ga oprostjenje i da ga se „sjeti kad u raj dođe“. Isus je okrenut prema njemu i oprašta mu riječima: „Još danas ćeš biti sa mnom u raju!“ Kakvo proglašenje svetim! Sam Isus Krist – Spasitelj potvrđuje to jednom razbojniku i zločincu koji se pred njim i pred svjedocima pokajao. Drugi je razbojnik također i težak zločinac, ali nema srce raspoloženo za kajanje, on proklinje i Isusa i sve one oko sebe i okreće se od Isusa na lijevu stranu. Tako će biti i nama i svima koji se ne kaju, okretat će se od Isusa na drugu – lijevu stranu.

Knjiga je sastavljena od četiri dijela:

U prvom dijelu pod naslovom „Po muci na križu k slavi uskrsnuća“, biskupove su propovijedi Velikoga petka iz katedrale i ispod križa s mostarskog Huma. Još su važnije sve propovijedi izrečene na Uskrs u mostarskoj katedrali.

U drugom dijelu pod naslovom „Častimo te križu sveti“, biskupove su propovijedi na svetkovinu Uzvišenja svetoga Križa, obljetnice posvete mostarske katedrale i svoga biskupskog ređenja.

U trećem dijelu pod naslovom „Muka gorka Gospodina“, nalazimo Put križa kojega je napisao sam biskup 2000., u godini Jubileja, uz Križni put na brdo Hum. Od tada se svake godine na Veliki petak hodočasnički slavi Muka Isusova na Križnom putu od katedrale do križa na Humu.

U četvrtom dijelu, koji čini „Dodatak“ knjizi, biskupove su propovijedi s Bleiburga, s Radimlje, iz Mostara i s raznih skupova na kojima je sudjelovao i govorio, a bio je i česti gost brojnih susreta znanstvenih institucija.

Potom je govorio doc. dr. sc. Marinko Marić, iz Dubrovnika, a rodom s Donjeg Brštanika iz župe Stjepan Krst. On je govorio o dvije knjige koje su izdate također ove godine, a također se osvrnuo i na sve tri knjige o kojima je govorio Biskup.

Prva je knjiga o pokojnom prof. dr. Peri Marijanoviću, profesoru, prodekanu i dekanu na mostarskom Građevinskom fakultetu pod naslovom; „U njegovoj se blizini moglo rasti“. Dvadeset i troje suradnika obradili su teme koje su cijeli život zaokupirale pok. Peru. Iz njegovih radova su rezultirali veliki darovi i plodovi, sva su sela Gornjih Dubrava dobila živu vodu i danas sva domaćinstva imaju dovoljno pitke vode za sebe, za hajvana i za poljodjelske radove što je donedavno bilo nezamislivo i nemoguće u krševitim krajevima velikih ljetnih žega i dugotrajnih ljetnih vrelina bez kapi kiše.

Druga je knjiga doc. dr. sc. don Milenka Krešića, prof. povijesti na Bogoslovnom fakultetu u Sarajevu pod naslovom: „Vrijeme lomova–Katolici jugoistočne Hercegovine od 10. do početka 17. stoljeća“. Ovo je dragocjena knjiga za istraživanje povijesti našega Hrvatskog i katoličkog naroda u našim hercegovačkim krajevima. Temelj je svim našim proučavanjima, istraživanjima i utvrđivanjima istina i nastajalih posljedica kroz svu našu povijest. U knjizi se opisuju povjesne činjenice o osmanlijskom osvajanjima naših zemalja i nasilju na Hrvatima–katolicima kroz pet stoljeća osmanlijske vlasti. K tomu se još dodaju povjesna istraživanja i utvrđivanja činjenica i

istina o utjecaju i nasilju pravoslavlja i pravoslavnih Srba na Hrvate–katolike u našim krajevima.

„Mi radimo, istražujemo, pišemo i želimo da do svih vas dođu naše knjige i da ih čitate, upoznajete istinu o svojim pretcima i rodnom kraju koja vam je stoljećima bila neistinито pisana i servirana našoj djeci na učenje, a jednako tako zapriječena našem istraživanju i pisanju vlastite istine“. I naš je Biskup objavio trideset i devet (39) svojih knjiga koje vam svima preporučujem. Čitajte što je bila istina s našim narodom kroz povijest i što mu se danas događa. Pratite nas, mi vama darujemo istraživanje i pisanje, a vi nama darujte samo čitanje da ne pišemo uzalud. Ne ostanite gluhi na naše pozive i našu stvarnost u Hercegovini. To je vaš rodni kraj ili rodni kraj vaših roditelja i djedova.

Na kraju svečane akademije zahvalio je predsjednik Zajednice svima na dolasku i sudjelovanju, posebno biskupu Ratku, patru Nikoli i našim isusovcima, dragim gostima i prijateljima. Zahvaljujući i članovima Zajednice pozvao je sve prisutne, a bilo nas je, u crkvi više od dvije stotine (200) a u dvorani oko 150, na domjenak koji je pripremljen u atriju Fakulteta.

Predsjednik i njegovi suradnici, članovi upravnog odbora, članovi Kluba žena i Kluba branitelja: Draga Ilić, Ivanka Šimunović, Ana Rajić, Mirjana Šutalo, Vera Marić, Željko Katić, Ivica Goluža, Vidoje Papac, Petar Papac, a posebno Boko Marić i Miše Matić, zaista su se iskazali pripremivši različita, oku, srcu i miomirisu bliza i draga, jela i pića. Blagovali smo do mile volje i nikomu nije manjkalo. Druženje je nastavljeno do dugo u noć.

Naše je trosatno službeno druženje bilo toliko lijepo, mirno, opušteno i ugodno da su neki, poslovično nestrpljivi, ostali zatečeni vlastitim novim iskustvom kako im se još ostajalo na bogatom druženju. Zahvalni smo svima koji su tomu doprinjeli, a posebno biskupu Ratku koji je uvijek najčvršća poveza rodnog zavičaja i njegovih iseljenika i „Sv. Pavao u učvršćivanju svojih zajednica“.

U Zagrebu, 21. listopada 2017. godine

/Šimun Pavlović/